

**Robbert Ophorst
Marijn Schrijver
Roelof de Vries**

De Lustfabriek

50 jaar Nederlandse porno-industrie

Uitgeverij Business Contact
Amsterdam/Antwerpen

INHOUD

Deel een

1. Striptease en zo 13
2. Anarchistische herrieschoppers 19
3. Heerlijk handwerk 25
4. Foei!! 32
5. De eerste sekskoning 40
6. Bad for business 44
7. The golden age of pornography 52
8. Erotiek nv 62
9. 'You take Europe, I take America' 66
10. Ontwaken uit de roes 73
11. De wet en de tijdgeest 77
12. De tijden veranderen 84

Deel twee

1. Amateur 91
2. Vrouw aan de winnende hand 97
3. Het is net bungeejumpen 107
4. Passie tv 111
5. Blue movie 116
6. Verrassend kunstzinnig 123
7. Geploeter en gestruikeld 129
8. De boodschap is niet aangekomen 134

Deel drie

1. Een op een 143
2. Niet dat commerciële gedoe 150
3. Een heftig gesprek 154
4. De grote winnaars 158
5. Een nieuw radioconcept 164
6. De kijkcijfers zijn niet misselijk 168
7. Een miljoenenindustrie 173
8. Fraude 179
9. Cammen voor dummies 184
10. Persoonlijke aandacht 191

Deel vier

1. Vuile vieze schooiers 201
2. Het aanbod is schaars 207
3. Wars van taboes 213
4. Een woud van websites 217
5. Geen dierenporno met onze kaarten 222
6. Walgelijk, smerig, vies 228

Deel vijf

1. Red Light Sex Trips 235
2. Een verzameling linkjes 242
3. 4,5 miljoen bezoekers per dag 246
4. 'Gratis' is de game changer 253
5. Ero-advertising 259

Verantwoording 277

Register 281

10 PERSOONLIJKE AANDACHT

Bobbi Eden is tegenwoordig Nederlands grootste pornoster in het buitenland. Aan de andere kant van de Atlantische Oceaan hebben miljoenen mensen films als *Innocent Until Proven Filthy*, *Cum On My Face 3* en *Sasha Grey's Anatomy* gezien, waarin ze meespeelt.

Maar eind jaren tachtig is ze nog een beginnend erotisch model. Het verhaal van Bobbi Eden begint als ze op achttienjarige leeftijd haar vriendje wil verrassen met een spannende foto. Ze is niet zomaar een meisje, vindt ze ook zelf. Ze is slim, niet op haar mondje gevallen en, doordat ze twee oudere zussen heeft, volwassen voor haar leeftijd. Ze stapt naar een fotograaf en laat sexy platen schieten.

Om de verrassing nog wat groter te maken stuurt ze de foto's op naar *Penthouse*, het blootblad dat de benen van de modellen altijd nét wat verder uit elkaar plaatst dan concurrent *Playboy*. De foto's dingen in 1998 mee in de verkiezing Pet of the Year, waarin de publiekslieveling van de Nederlandse *Penthouse*-achterban gekozen wordt. Bobbi eindigt als runner-up, achter de vier jaar oudere Terri Summers, die later ook carrière zal maken in de Amerikaanse pornobranche. In het begin figureert ze nog in de Europese bladen onder willekeurige namen als Fast Lane en Helena.

Ik moet een vaste naam hebben, realiseert ze zich al snel. Anders zeggen mensen straks: ‘O, wie ben jij ook alweer? Ik ken je wel van gezicht... maar toen heette je toch anders?’ Het moet een stoere jongensnaam worden, vindt ze. Met een mooie, *classy* achternaam. En eentje die ze ook in China kunnen uitspreken. Ze schaft er een babynamenboek voor aan en stelt zich voor hoe ze in Beijing de verschillende namen zullen beleven. ‘Bobbiiii! Me like!’ Ja, dat is beter dan Maartje uit de polder, besluit ze. Al bij de tweede letter van het alfabet kan het boek weer dicht. Voortaan neemt ze naar elke bespreking over een fotoshoot een felgele marker mee. ‘De naam Bobbi Eden gebruiken!’ zet ze op alle papieren. Dan kan geen blad er meer omheen.

Tegenwoordig ergert Bobbi zich dood als Nederlandse media weer eens haar geboortenaam vermelden. ‘Wat voor nut heeft het?’ zegt ze. ‘Mensen kennen me als Bobbi Eden, dan is dat toch mijn identiteit? In Amerika zal me dat niet zo snel gebeuren. Daar lees je ook nooit in een interview: “Zangeres Rihanna, geboren als Robyn Rihanna Fenty...” Er zijn ook altijd potentiële stalkers die het verschil tussen werkelijkheid en fantasie niet kennen. Snap dan dat het niet helpt om mijn echte naam te vermelden.’



De jonge Eden wordt in 1998 benaderd door het Amsterdamse bedrijf Interclimax, dat net een zogenoemd webcamhuis in de hoofdstad heeft geopend. Het is de tijd dat je nog met een modem moet inbellen om een – trage – verbinding tot stand te brengen, maar Interclimax pakt de zaken groots aan. Het bedrijf is een jaar daarvoor opgericht en biedt live-seksshows aan op internet. Nu vinden ze het tijd om de afzetmarkt te verbreden door een plek in te richten waar vierentwintig uur per dag modellen te volgen zijn. Het is een soort vroege, erotische versie van *Big Brother*, de succesformule waarmee John de Mol twee jaar later de wereld zal veroveren.

Bobbi hapt toe en wordt zo een van de eerste Nederlandse webcammodellen. In het huis huppelen alleen modellen rond,

geen pornosterren. Ze worden door de camera's gevolgd in hun dagelijkse bezigheden, waarbij ze sexy lingerie of een pikant topje dragen. Soms is er een paar blote borsten te zien, maar veel verder gaat het allemaal niet. Softcore, noemen de meisjes het zelf.

Zestien jaar later maakt het webcammen nog steeds deel uit van het imperium van Bobbi Eden. Ze werkt daarvoor samen met IsLive, het bedrijf van René Wolzak en Gaby Jonkman. Hun portals vormen een extra afzetkanaal voor de sessies van Eden. Beide partijen pakken een percentage van de opbrengst (een minuut cammen kost 80 cent). Wolzak en Jonkman mogen nog weleens roepen: 'Bobbi Eden zit bij ons in de stal', maar wie de pornstar zelf daarnaar vraagt krijgt een duidelijk antwoord: 'Ik ben van niemand. Ik cam exclusief voor IsLive, ik ben het gezicht van IsLive. Maar ik werk voor niemand.'

Drie keer in de week zit Eden een paar uurtjes voor de camera. Wie geen sessie wil missen kan een e-mail-alert instellen om gewaarschuwd te worden als het bal is. Want cammen, dat is een live-beleving. Op haar Amerikaanse site zijn sessies terug te kijken voor wie het gemist heeft, maar ze heeft eigenlijk een beetje te doen met degenen die daarnaar kijken. 'Ze weten totaal niet wat er gezegd is. Er is geen touw aan vast te knopen.'



Achter de cam houdt Bobbi Eden de vinger aan de pols van haar doelgroep, houdt ze haar *fanbase* op peil en – niet onbelangrijk – brengt ze geld in het laatje. 20 tot 30 procent van de bezoekers van haar camsessies, schat ze, bestaat uit wat ze 'rukkers' noemt: mannen wie het niet zoveel uitmaakt welke vrouw er aan de andere kant van het scherm zit en die binnen vijf tot tien minuten de gulp weer dichtritsen en de tabbladen van hun browser sluiten. Maar het overgrote deel bestaat uit mensen die speciaal voor de mens Bobbi Eden inloggen. En die gaan soms ver in hun bewondering en hunkering naar persoonlijke aandacht.

Die aandacht kan bijvoorbeeld worden getrokken door Eden een cadeau te sturen. Dat wordt de bezoeker makkelijk gemaakt:

die hoeft niet naar de plaatselijke Blokker om daar te dubben over wat pornstarren nou een fijn presentje zouden vinden, maar kan doorklikken naar haar *wishlist* op Amazon.com. Daar staat een ruime selectie aan items waarvan Eden heeft aangegeven dat ze ze graag zou willen hebben. Een kleine greep: schoenen, ondergoed, shirts, een waardebon van koffieketen Starbucks, horloges, lakens, parfum en een latex konijnenmasker.

Er zijn ook bedrijven waar ze met soortgelijke *wishlists* werken, maar waar nooit daadwerkelijk iets wordt verstuurd. Het meisje achter de cam krijgt dan een deel van de waarde in geld uitgekeerd. Oplichterij, vindt Eden. Als iemand speciaal iets voor je koopt, moet je dat ook op camera kunnen laten zien. Maar verder snapt ze het niet zo goed, dat al die mannen maar wat graag cadeautjes kopen. Wat denken ze daar nu eigenlijk mee te bereiken?

Soms zet ze ook praktische artikelen op haar lijst. Als er een nieuwe camera nodig is, bijvoorbeeld. Een keer bestelde een Amerikaanse bewonderaar zelfs doodleuk een Volkswagen Kever.

‘Die zeg ik maar af,’ besloot ze toen ze er lucht van kreeg. ‘Je weet nooit wat je je daarmee op de hals haalt.’

Een aparte categorie bezoekers vormen de *slaves*, virtuele lijfeigenen die het fijn vinden om zich onderdanig op te stellen. ‘Kan ik nog iets voor je doen?’ vragen die vaak.

‘Het is Miss Bobbi Eden voor jou!’ bijt ze die dan toe, om ze vervolgens de chat uit te gooien met de opdracht zich met een username als Bobbi-Slet of Bobbi-Is-My-Master opnieuw aan te melden. Dat vinden de mannen heerlijk.

Als ze zich opnieuw hebben aangemeld als Bobbi-Slet, gaat zo’n gesprek ongeveer zo verder:

‘Nu kun je wel even naar Bol.com of Zalando gaan om digitale cadeaubonnen voor me te halen. Dat wordt wel weer eens tijd.’

‘Voor hoeveel?’

‘Dat weet je zelf wel. Ik ga niet voor onder de 150 euro.’

‘Dat is goed, *mevrouw*.’

Naast onderwerping en plezier in het machtsspelletje zou een van de redenen dat mannen zo’n flesje Chanel of een guitig ko-

nijnenmasker aanschaffen zomaar kunnen zijn dat ze dan minder het idee hebben dat ze opgaan in de massa. Want in een chatbox zit je zelden alleen. Het is een soort virtuele bar-dancing, waar alle mannen aandacht willen van dat ene mooie meisje aan de bar. Niet dat de aantallen per box (meestal tussen de tien en dertig gebruikers) het zo onpersoonlijk maken als bij de grote gratis aanbieders. Daar zitten soms wel tweeduizend mensen in één box, waardoor een gesprek nagenoeg onmogelijk wordt. Een slimme manier om bellers ertoe te verleiden een betaalde privésessie te starten.

Leuk voor de beheerders van zo'n site, hoor, denkt Eden als ze verhalen leest over meisjes die bij zulke portals fortuinen zouden verdienen. Maar de meeste modellen daar verdienen geen euro.



Het webcamvak trekt niet alleen gevestigde pornosterren en huisvrouwen die wat willen bijverdienen. Ook enkele min of meer bekende Nederlanders hebben het cammen ontdekt als bron van inkomsten. Transseksueel Kelly van der Veer bijvoorbeeld, die enige roem vergaarde door mee te doen aan het derde seizoen van *Big Brother*, is prominent aanwezig op webcamsex.nl, een portal van het Dordtse PK Multimedia, waar ze zichzelf als volgt aanprijst: 'Hi Schat, Ken je mij niet meer van tv? Kom dan maar eens kijken in mijn chat. Voor jou doe ik alles en laat ik zien wat ver van de werkelijkheid verborgen is, een fantasie die voor altijd in jouw geheugen staat.'

Waar de camloopbaan van Van der Veer, die per slot van rekening vooral bekend is van het bekend-zijn, niet eens een heel onlogische stap lijkt, doet een andere carrièreswitch meer stof opwaaien. Op een woensdagavond, precies een week voor Kerstmis 2002, verzamelt de *crème de la crème* van de Nederlandse sportwereld zich in de Amsterdamse RAI. Het is de avond dat de Jaap Eden-trofeeën worden uitgereikt, de jaarlijkse prijzen voor de indrukwekkendste sportprestaties van het jaar. Marco Borsato

en Krezip treden op, NOS-mastodonten Mart Smeets en Jack van Gelder presenteren.

Maar de grootste ster van de avond is misschien wel de jonge (over negen dagen wordt ze zestien) turnster Verona van de Leur. Ze wint eerst met de nationale turnploeg de titel Sportploeg van het Jaar, en nog geen halfuur daarna krijgt ze uit handen van Anky van Grunsven de trofee voor Sportvrouw van het Jaar. Het is de bekroning van een mooi jaar voor Van de Leur. Bij de wereldkampioenschappen eerder dat jaar heeft ze een zilveren medaille gewonnen op het onderdeel vloer. En bij de wereldbekerfinale was er zelfs goud voor het schattige meisje met de grote ogen.

Negen jaar later ziet het leven voor Verona van de Leur er heel anders uit. Niet langer zijn de brug en de evenwichtsbalk haar instrumenten, maar een zwoele blik en een webcam. Vanaf 2011 doet ze aan erotisch cammen voor IsLive, waarbij haar sportieve verleden zich prima leent voor knipogen ('Wil je zien hoe lenig ik ben? Log dan snel in!'). De media smullen van de spraakmakende zet, maar zelf vindt ze het helemaal niet onlogisch, vertelt ze aan *De Pers*. 'Als turnster beschik je over een zekere mate van exhibitionisme. Dat kan ook niet anders, aangezien je dagelijks te maken krijgt met seksuele intimidatie en met de seksistische manier waarop er naar je wordt gekeken: een jong meisje met haar benen wijd. De mensen achter de computer zijn misschien wel dezelfde als in de turnhal. Ik zie nauwelijks verschil tussen toen en nu.' Dat haar huidige beroep veel wenkbrauwen doet fronsen vindt Van de Leur maar hypocriet, vertelt ze in hetzelfde interview: 'Iedereen schreeuwt: "Het zal je dochter maar zijn!" Maar wie zijn dan die vele tienduizenden mannen en vrouwen die dagelijks achter de pc gaan zitten om te cammen, vraag ik me af?'

Heeft Van de Leur anno 2011 nog als stelregel 'geen fysiek contact', in 2014 heeft ze alle schroom laten varen. Op de homepage van haar eigen site toont ze zich in al haar ouderwetse lenigheid, terwijl ze mannen van dienst is en er daarbij overduidelijk sprake is van innig fysiek contact. Voor 50 euro koop je er tegenvoor-

dig een gedragen slipje van Van de Leur. Tussen keuzeopties als '18+ webcam' en '18+ VIP-Room' vinden bezoekers er ook de sectie 'Turnen'. Daar staan onder meer foto's van een trotse tienjarige Verona.

Ze kijkt er aanmerkelijk vrolijker dan op de webcam.